



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 313

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 12 aprilie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
429.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	2
D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E		
	Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților	2-6
D E C I Z I I A L E P R I M - M I N I S T R U L U I		
86.	— Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Bogdan Paul Dobrin a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice	6
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ț I D E C A S A Ț I E Ș I J U S T I Ț I E		
	Decizia nr. 11 din 20 februarie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	7-16

DECRETE**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****DECRET****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 234/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Doamna Cotrău Maria, procuror la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul teritorial Oradea, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 12 aprilie 2023.
Nr. 429.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 684**

din 15 decembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a „prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, precum și a altor prevederi din actul atacat de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate prevederile art. 15 alin. (2)”, excepție ridicată de Vlad Marius Boar în Dosarul nr. 5.908/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.629D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care arată că reglementarea criticată a fost adoptată tocmai în considerarea scopului legitim urmărit, respectiv acela de a acoperi în mod egal toate creanțele de asigurări deținute împotriva societății de asigurare aflate în procedura falimentului, în acest sens fiind și Decizia Curții Constituționale nr. 270 din 22 aprilie 2021. Arată, de asemenea, că aceasta este o procedură administrativă, urmând ca ulterior să se protejeze în mod proporțional cu nivelul creanțelor, în mod colectiv, interesele tuturor creditorilor societății de asigurare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 5.908/2/2018, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate**

a „prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, precum și a altor prevederi din actul atacat de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate prevederile art. 15 alin. (2)”. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Vlad Marius Boar cu ocazia soluționării unei cauze de contencios administrativ și fiscal având ca obiect anularea unui act administrativ, respectiv a unei decizii emise în anul 2018 de Fondul de garantare a asiguraților.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că plafonul maxim prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 pentru garantarea plății de indemnizații/despăgubiri de către Fondul de garantare a asiguraților este mult inferior plafoanelor stabilite de același legiuitor, direct sau indirect, în cazul despăgubirii persoanelor prejudiciate ca urmare a unui accident de circulație. Arată că, în situația în care s-a produs un accident de circulație din culpa conducătorului auto care avea încheiată o poliță RCA la o societate de asigurare, persoana prejudiciată poate solicita repararea prejudiciului produs de la societatea de asigurare, iar în acest caz Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, aplicabilă la momentul producerii accidentului, stabilește că „*pentru vătămări corporale și decese, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire se stabilește, pentru accidente produse începând cu anul 2012, la un nivel de 5.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României*”. Arată că, în prezent, limita de despăgubire prevăzută pentru vătămări corporale și decese a crescut, fiind preluată și de art. 6 alin. (4) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, ceea ce demonstrează voința legiuitorului de a stabili un plafon mult mai mare pentru acoperirea prejudiciilor suferite ca urmare a vătămării corporale suferite în urma unui accident de circulație, în conformitate cu reglementările europene.

6. Învederează că, în situația în care s-a produs un accident de circulație din culpa conducătorului auto care nu avea încheiată o poliță RCA la o societate de asigurare, persoana prejudiciată poate solicita repararea prejudiciului produs de la Biroul Asiguraților Auto din România (BAAR), în calitatea sa de organism de plată, iar în acest caz sunt aplicabile aceleași dispoziții prevăzute de Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 23/2014, care stabilesc un plafon maxim de 5.000.000 euro, plafon până la care BAAR este obligat să despăgubească persoanele prejudiciate. Așadar, precizează că există trei situații posibile, și anume: conducătorul auto vinovat avea încheiată polița de asigurare RCA, prin urmare răspunderea revine societății de asigurare — plafonul maxim stabilit pentru despăgubirea persoanelor prejudiciate fiind de 6.070.000 euro în prezent (la momentul producerii accidentului era în vigoare Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 23/2014, care prevedea un plafon de 5.000.000 euro pentru vătămări corporale și decese); conducătorul auto vinovat nu avea încheiată polița de asigurare RCA, prin urmare răspunderea revine BAAR — plafonul maxim este de 6.070.000 euro (la momentul producerii accidentului — 5.000.000 euro); conducătorul auto vinovat avea încheiată polița de asigurare

RCA, însă Societatea de Asigurare Carpatica Asig — S.A. a intrat în faliment, în acest caz răspunderea revenind Fondului de garantare a asiguraților, însă plafonul maxim stabilit de același legiuitor care a stabilit plafoanele de mai sus este în prezent de 450.000 lei.

7. Având în vedere că în primele două situații legiuitorul român a stabilit, în acord cu reglementările europene, un plafon rezonabil care poate acoperi sumele convenite persoanelor prejudiciate prin accidente de circulație, autorul excepției nu înțelege care este rațiunea stabilirii unui plafon maxim de 450.000 lei în situația în care intervine răspunderea Fondului de garantare a asiguraților. Așa fiind, din cauza acestei necorelări și inegalități între prevederi legale similare, apreciază că dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 discriminează cetățenii care se găsesc în situații similare prin faptul că legea stabilește anumite drepturi pentru cetățenii aflați în primele două situații, însă limitează drepturile și despăgubirile acordate prin hotărâri judecătorești cetățenilor aflați în ultima situație.

8. Arată, astfel, că potrivit pct. 12 din preambulul Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, statele membre au obligația de a garanta, în cazul vătămărilor corporale, despăgubirea integrală și echitabilă a tuturor victimelor care au suferit răni foarte grave, iar această obligație nu cade în sarcina asiguraților, care, în caz de faliment, sunt protejați de o anumită legislație, ci în sarcina statelor membre, context în care autorul excepției apreciază că în cazul de față statul român nu a transpus în mod corect legislația comunitară atunci când a stabilit prin dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 un plafon maxim de 450.000 lei.

9. Autorul excepției apreciază că prin reglementarea criticată îi este încălcat accesul liber la justiție, prin aceea că, deși a obținut o hotărâre judecătorească prin care partea responsabilă civilmente a fost obligată la plata anumitor sume de bani pentru repararea prejudiciului produs, obținerea efectivă a acestor sume de bani presupune parcurgerea procedurii administrative prevăzute de Legea nr. 213/2015, procedură care, în opinia autorului excepției, îi limitează dreptul de reparare a prejudiciului la suma de 450.000 lei.

10. Raportat la art. 34 alin. (1) din Constituție, susține că acest drept ține de condiția umană la nivelul cerințelor actuale de viață, asigurând cetățeanului, prin conținutul său, păstrarea și dezvoltarea calităților sale fizice și psihice „care să-i permită o reală și eficientă participare la întreaga viață politică, economică, socială și culturală”. Or, atât timp cât art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 îi limitează în mod nejustificat dreptul de a obține sumele convenite și necesare pentru ocrotirea sănătății, autorul excepției apreciază că prin acest text de lege se aduce o atingere gravă posibilității sale de a-și restaura sănătatea fizică, întrucât, în lipsa unor compensații bănești, se află în imposibilitatea de a efectua intervențiile chirurgicale necesare.

11. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal apreciază că dispozițiile criticate din Legea nr. 213/2015 sunt conforme cu Legea fundamentală.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost reținut prin dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie „prevederile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, precum și a altor prevederi din actul atacat de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate prevederile art. 15 alin. (2)”. În concret, însă, din perspectiva criticilor formulate, Curtea constată că obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 24 iulie 2015, care sunt cuprinse în capitolul III, intitulat „*Procedura și condițiile de efectuare a plăților din disponibilitățile Fondului*”, și care, în redactarea criticată de autorul excepției, anterioară modificării prin art. I pct. 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 916 din 24 septembrie 2021, prevedeau că „*Plata de către Fond a creanțelor de asigurări stabilite ca fiind certe, lichide și exigibile se face în limita unui plafon de garantare de 450.000 lei pe un creditor de asigurare al asiguratorului aflat în faliment*”.

16. Curtea observă că, în prezent, ca urmare a modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2021, dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 prevăd că „*Plata de către Fond a creanțelor de asigurări stabilite ca fiind certe, lichide și exigibile se face în limita unui plafon de garantare de 500.000 lei stabilit conform art. 4 alin. (1) lit. e)*”. Potrivit art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 213/2015, prin *plafon de garantare se înțelege „nivelul maxim al garantării pentru o creanță de asigurare datorată în temeiul unui contract de asigurare încheiat de asiguratorul aflat în insolvență*”.

17. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, precum și celor ale art. 34 alin. (1) care garantează dreptul la ocrotirea sănătății.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 611 din 10 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 17 ianuarie 2020, Decizia nr. 819 din 10 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 8 februarie 2021, sau Decizia nr. 270 din 22 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 770 din 9 august 2021, decizii prin care Curtea a constatat că prevederile criticate sunt constituționale.

19. Astfel, prin Decizia nr. 270 din 22 aprilie 2021, precitată, paragrafele 29—30, Curtea a reținut că prin Legea nr. 213/2015 a fost constituit Fondul de garantare a asiguraților, ce are drept scop protejarea creditorilor de asigurări de consecințele insolvenței unui asigurator. În esență, acest fond garantează plata de indemnizații/despăgubiri rezultate din contractele de asigurare facultative și obligatorii încheiate, în condițiile legii, în cazul falimentului unui asigurator, cu respectarea plafonului de garantare prevăzut în această lege și în limita resurselor financiare disponibile la momentul plății. În cazul în care disponibilitățile Fondului de garantare a asiguraților nu sunt suficiente pentru acoperirea cuantumului sumelor cuvenite creditorilor de asigurări, creanțele acestora vor putea fi onorate pe măsura alimentării Fondului de garantare a asiguraților cu resursele financiare prevăzute de legea analizată. Curtea a arătat că rolul Fondului de garantare a asiguraților pe piața asigurărilor este acela de a crea un impact pozitiv asupra întăririi încrederii „consumatorului” de asigurări și de a asigura o bună funcționare și stabilitate a pieței asigurărilor, în general, precum și un grad de predictibilitate a evoluției fiecărui asigurator în parte. În aceste condiții, protecția oferită de o schemă de garantare este mult mai flexibilă și mai rapidă decât cea oferită în cadrul procedurii de faliment, asiguratul putând obține mai repede și mai sigur despăgubirea. Prin urmare, funcția Fondului de garantare a asiguraților este aceea de a plăti despăgubiri/indemnizații creditorilor de asigurări ai societăților de asigurare aflate în faliment, într-o anumită limită stabilită ca plafon de despăgubire, din resursele sale financiare, prevăzute la art. 5 din Legea nr. 213/2015, care provin din următoarele surse: contribuții de la asigurator; dobânzi și penalități de întârziere din plata cu întârziere a contribuțiilor de către asigurator; sume din fructificarea disponibilităților; sume din recuperarea creanțelor Fondului de garantare a asiguraților; sume din alte surse, stabilite potrivit legii; împrumuturile de la instituțiile de credit sau împrumuturi obligatate, prin emisiune de titluri de valoare ale Fondului de garantare a asiguraților.

20. Curtea a subliniat că Legea nr. 213/2015 prevede o procedură administrativă/necontencioasă pe care potențialii creditori din contractele de asigurări trebuie să o urmeze în ceea ce privește pretenția pe care o au față de societatea de asigurare aflată în faliment. Potrivit art. 17 din Legea nr. 213/2015, creditorul de asigurări poate urma însă, separat, și procedura de faliment a asiguratorului prevăzută de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, în vederea recuperării creanței sale din activele asiguratorului aflat în faliment, care se bucură de prioritate absolută față de orice alte creanțe, prin valorificarea activelor debitoare falite, inclusiv pentru suma cuvenită care depășește plafonul de garantare prevăzut la art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015.

21. Astfel, în cazul insolvenței unei societăți de asigurare autorizate și aflate sub reglementarea și supravegherea Autorității de Supraveghere Financiară, creditorii de asigurări beneficiază de suportul Fondului de garantare a asiguraților în vederea plății indemnizațiilor și/sau despăgubirilor datorate conform contractelor de asigurare încheiate cu societatea de asigurare. Practic, creditorii de asigurări nu mai trebuie să se adreseze instanțelor judecătorești decât dacă doresc să facă acest demers sau dacă suma pe care o solicită depășește plafonul de garantare legal. Potrivit plafonului de garantare stabilit de lege, Fondul de garantare a asiguraților poate asigura

efectuarea plății în sumă de maximum 450.000 lei pentru fiecare creditor de asigurare. Pentru sumele de recuperat care depășesc plafonul legal de despăgubire, orice persoană este în drept să urmeze procedura legală prevăzută de Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare.

22. Autorul excepției consideră că opțiunea legiuitorului de a plafona despăgubirile în limita sumei de 450.000 lei este neconstituțională și prejudiciază creditorii de asigurări care au obținut titluri executorii peste limita acestui plafon. Din perspectiva criticii formulate, la paragrafele 33—35 din Decizia nr. 270 din 22 aprilie 2021, Curtea a învederat că, raportat la scopul Legii nr. 213/2015, acest act normativ vizează exclusiv garantarea plății unor creanțe de asigurare, astfel cum acestea sunt definite de art. 4 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 213/2015 și de art. 3 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 503/2004 privind redresarea financiară, falimentul, dizolvarea și lichidarea voluntară în activitatea de asigurări, republicată, cu modificările ulterioare, însă în limita plafonului maxim de 450.000 lei, tocmai în considerarea scopului legitim urmărit prin aceste prevederi legale, respectiv acela de a acoperi în mod egal toate creanțele de asigurări deținute împotriva societății de asigurări aflate în procedură de faliment, prin urmare un scop social, iar nu de garantare a plății în integralitate a tuturor creanțelor de asigurări deținute de către toți creditorii de asigurări, fără o limită maximă a valorii despăgubirilor.

23. Astfel, în privința cererilor formulate pentru realizarea creanțelor de asigurări, peste limita maximă de 450.000 lei prevăzută în mod expres de legiuitor, indiferent de calitatea persoanei care depune aceste cereri — persoana asigurată sau asigurătorul, însă în considerarea raporturilor de asigurare existente anterior cu persoana asigurată, nu poate fi recunoscută plata acestor despăgubiri pe cale administrativă, ci exclusiv pe calea dreptului comun reglementată de procedura falimentului, menită să protejeze proporțional cu nivelul creanțelor, în mod colectiv, interesele tuturor creditorilor societății de asigurare. Fondul de garantare a asiguraților nu este răspunzător de producerea pagubei și nici succesori în drepturi și obligații al societății de asigurare, ci doar acoperă creanțele de asigurări în virtutea principiului protecției consumatorilor produselor și serviciilor de asigurări, iar nu ca obligații proprii ale Fondului de garantare a asiguraților, obligația fiind născută din raportul contractual al asiguratului sau al beneficiarului asigurării cu asigurătorul și de aceea plățile făcute de către Fondul de garantare a asiguraților reprezintă obligații ale asigurătorului falimentar, fiind deci achitate sau acoperite în numele și pe seama acestuia. Prin urmare, obligativitatea respectării acestui plafon valoric maxim pentru un creditor de asigurare, în sensul precizat de art. 2 alin. (3) și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015, derivă din intenția legiuitorului de a asigura exclusiv persoanelor asigurate direct sau indirect (afectate de fapta ilicită a asiguratului societății de asigurare aflate în faliment) posibilitatea de a beneficia de plata acestor despăgubiri, însă în limita sumei maxime stabilite prin lege. Așadar, necesitatea limitării acoperirii despăgubirilor, care rezultă din contractele de asigurări încheiate cu asigurătorul falimentat, din disponibilitățile Fondului de garantare a asiguraților la un plafon de garantare maxim reprezintă o consecință a faptului că Fondul nu preia funcțiile unui asigurător, nu este coasigurător, nu este reasigurătorul societății de asigurare aflate în faliment și nici fideiuser.

24. Referitor la invocarea de către autorul excepției a faptului că prin reglementarea plafonului de 450.000 lei legislația

națională intră în conflict cu prevederile Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, la paragrafele 38—39 din Decizia nr. 270 din 22 aprilie 2021, Curtea a reținut că la art. 3 din această directivă se stipulează că „fiecare stat membru ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că răspunderea civilă pentru pagubele produse de vehiculele care staționează în mod obișnuit pe teritoriul lor este acoperită prin asigurare”. De asemenea, la art. 9 se prevede că, „Fără a aduce atingere garanțiilor de o valoare mai mare eventual stabilite de statele membre, fiecare stat membru solicită ca sumele pentru care asigurarea menționată la articolul 3 este obligatorie să fie de minimum:

a) în cazul vătămarilor corporale, suma minimă asigurată de 1.000.000 EUR pentru o victimă sau de 5.000.000 EUR pentru o cerere de despăgubire, indiferent de numărul victimelor;

b) în cazul pagubelor materiale, 1.000.000 EUR pentru o cerere de despăgubire, indiferent de numărul victimelor. După caz, statele membre pot stabili o perioadă tranzitorie până cel târziu 11 iunie 2012, în decursul căreia sumele minime asigurate sunt adaptate sumelor prevăzute la primul paragraf.

(2) Din cinci în cinci ani începând cu 11 iunie 2005 sau de la termenul perioadei de tranziție prevăzute la alineatul (1) al doilea paragraf, sumele prevăzute la alineatul respectiv sunt revizuite, în funcție de evoluția indicelui european al prețurilor de consum (IEPC) stabilit în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2.494/95.”

25. În acest context, Curtea a învederat faptul că transpunerea prevederilor din directiva precitată se regăsește în cuprinsul art. 12 din Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară. Totodată, Curtea a subliniat că directiva precitată are în vedere asigurarea privind răspunderea civilă auto obligatorie, care „acoperă în mod obligatoriu prejudiciile materiale și vătămarile corporale”, iar art. 9 din directivă vizează sumele minime acoperite de asigurarea auto obligatorie, însă nu impune și nici nu face referire la limite ale plafonului în care Fondul garantează plata de indemnizații/despăgubiri rezultate din contractele de asigurare facultative și obligatorii, potrivit legislației naționale. Așadar, Curtea a constatat că nu există niciun temei pentru care Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 să fie interpretată în sensul că impune statelor membre obligația de a institui scheme de garantare în cazul insolvenței la nivel național sau o schemă de garantare în domeniul asigurărilor, statele având deci o largă marjă de apreciere asupra condițiilor în care o fac, putând implicit să recurgă la plafonarea despăgubirilor acordate de Fondul de garantare a asiguraților.

26. De altfel, Curtea observă că, în mod similar, un plafon de garantare este reglementat și pe piața bancară, și anume de 100.000 euro, reprezentând plafonul maxim garantat de Fondul de garantare a depozitelor bancare, în situația indisponibilizării depozitelor. Acest aspect este stipulat prin art. 61 alin. (3) din Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015, care prevede că „Plafonul de acoperire este stabilit la echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro”, reglementare ce reprezintă o transpunere a art. 6 din Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor. Și pe piața de

capital funcționează Fondul de compensare a investitorilor, fond ce compensează investitorii în limita unui plafon maxim reprezentând echivalentul a 20.000 euro/investitor, plafon prevăzut prin art. 4 alin. (1) din Directiva 97/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 martie 1997 privind sistemele de compensare pentru investitori, care stipulează că statele membre se asigură că sistemele garantează o acoperire de minimum 20.000 euro pentru fiecare investitor. Această

prevedere din directivă a fost transpusă în dreptul intern prin art. 5 alin. (1) din Legea nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 21 aprilie 2021, potrivit căruia „Fondul compensează, în mod egal și nediscriminatoriu, investitorii eligibili, în limita unui plafon maxim reprezentând echivalentul în lei a 20.000 euro.”

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vlad Marius Boar în Dosarul nr. 5.908/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Bogdan Paul Dobrin a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice

Având în vedere propunerea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice formulată prin Adresa nr. 2.720 din 28 martie 2023, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/11.635/MN din 29 martie 2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 16.645/2023,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 26 aprilie 2023, domnul Bogdan Paul Dobrin, șef serviciu, gradul II, la Serviciul raportare — Direcția monitorizare, statistică și politici — Direcția generală politici publice, reglementare, monitorizare și

conciliere, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacșu

București, 12 aprilie 2023.
Nr. 86.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 11

din 20 februarie 2023

Dosar nr. 2.423/1/2022

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele delegat al Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Mariana Constantinescu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Elena Gherasim	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Lucian Cătălin Mihai Zamfir	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.423/1/2022, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele delegat al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul magistrat-asistent Cristian Balacțiu, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de

muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 1.733/109/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori și un punct de vedere de către un membru al completului; raportul a fost comunicat părților în baza art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, însă acestea nu au transmis puncte de vedere.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 5 octombrie 2022, în Dosarul nr. 1.733/109/2021, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (2) și art. 86 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 și art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010, perioada în care magistratul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu constituie sau nu vechime în magistratură.”

II. Normele de drept intern incidente

8. Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 303/2004)

Art. 82. — (...) „(2) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător la Curtea Constituțională, judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul de la Curtea Constituțională, judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.”

Art. 86. — „(1) Constituie vechime în magistratură, aplicabilă și persoanelor prevăzute la art. 82 alin. (1) și (2), perioada în care judecătorul, procurorul, personalul de specialitate juridică

prevăzut la art. 87 alin. (1) sau magistratul-asistent a îndeplinit funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, judecător financiar, procuror financiar, consilier de conturi în secția jurisdicțională a Curții de Conturi, auditor de justiție, personal de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), magistrat-asistent, grefier cu studii superioare juridice, avocat, notar, asistent judiciar, consilier juridic, personal de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, cadru didactic din învățământul juridic superior acreditat.”

9. *Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 (normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005)*

Art. 3. — (...) „(3) La calculul vechimii în magistratură sau, după caz, a vechimii în funcția de judecător sau de procuror, în vederea stabilirii pensiei în condițiile prezentului regulament, se vor lua în considerare perioadele în care persoana s-a aflat în oricare dintre următoarele situații:

- a) concediu de maternitate și concediu paternal;
- b) concediu de creștere a copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani;
- c) concediu medical pentru incapacitate temporară de muncă;
- d) concediu de studii pentru pregătirea examenului de capacitate;
- e) concediu de studii plătit pentru formare profesională;
- f) detașare și delegare.”

Art. 22. — „Perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate nu constituie vechime în magistratură și nu pot fi valorificate la deschiderea dreptului la pensia de serviciu.”

10. *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 263/2010)*

Art. 16. — „Constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii:

- a) vechimea în muncă recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la data de 1 aprilie 2001;”

Art. 49. — „(1) În sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare *perioade asimilate*, în care asiguratul: (...)

- c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat;”

Art. 164. — „(1) Pentru perioadele necontributive care, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, au constituit vechime în muncă utilă la pensie, la determinarea punctajului lunar al persoanei se utilizează salariul minim pe economie, brut sau net, după caz, sau salariul de bază minim brut pe țară din perioadele respective.

(2) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 49 alin. (1) lit. a)—c), anterioare datei de 1 aprilie 2001, la determinarea punctajului lunar se utilizează salariul minim pe economie, brut sau net, după caz, sau salariul de bază minim brut pe țară din perioadele respective. (...)

(5) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 49 alin. (1), realizate în intervalul cuprins între data de 1 aprilie 2001 și data

intrării în vigoare a prezentei legi, la calculul punctajului lunar se utilizează: (...)

b) 25% din salariul mediu brut lunar pe economie din perioadele respective, în situațiile prevăzute la art. 49 alin. (1) lit. b) și c).”

11. *Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 446/2006)*

Art. 3. — (...) „(6) Perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, după caz, precum și stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale. Sunt exceptați de la prevederile prezentului alineat elevii liceelor și colegiilor militare.”

12. *Legea nr. 14/1972 privind organizarea apărării naționale a Republicii Socialiste România (Legea nr. 14/1972)*

Art. 81. — „Contractele de muncă ale salariaților chemați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen, cu termen redus sau elevi în școlile militare de ofițeri de rezervă se mențin în condițiile prevăzute de lege.”

13. *Legea nr. 10/1972 — Codul Muncii al Republicii Socialiste România, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 10/1972)*

Art. 72. — „(1) Pentru persoanele care, fiind încadrate în muncă, sunt chemate să-și satisfacă serviciul militar, contractul de muncă se menține, iar această perioadă de satisfacere a serviciului militar intră în calculul vechimii neîntrerupte în aceeași unitate; cel în cauză are obligația să revină la locul de muncă în termen de 30 de zile de la satisfacerea serviciului militar.”

14. *Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, cu modificările ulterioare (Legea nr. 3/1977)*

Art. 20. — (...) „(2) Constituie vechime în muncă și timpul în care o persoană încadrată în muncă și-a întrerupt activitatea deoarece:

- a) a îndeplinit serviciul militar în termen, a fost concentrată, mobilizată sau în prizonierat;”

15. *Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 46/1996)*

Art. 3. — „Serviciul militar este obligatoriu pentru toți bărbații, cetățeni români, și se îndeplinește în următoarele forme:

- a) ca militari în termen;
- b) ca militari cu termen redus;
- c) ca rezervești concentrați sau mobilizați. (...)

Timpul cât o persoană îndeplinește serviciul militar constituie vechime în muncă.”

III. **Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-au invocat chestiunile de drept**

16. Prin contestația înregistrată pe rolul Tribunalului Argeș la data de 24 februarie 2021, cu nr. 1.733/109/2021, reclamantul A a chemat în judecată pe pârâta B, solicitând anularea deciziei nr. x din 4 februarie 2021 și obligarea pârâtei la emiterea unei noi decizii privind acordarea pensiei de serviciu, ca urmare a îndeplinirii cumulative a condițiilor prevăzute de art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

17. În motivare, reclamantul a arătat că a fost numit în funcția de procuror la data de 1 noiembrie 1995 și că a efectuat stagiul militar în perioada cuprinsă între 19 octombrie 1995—12 aprilie 1996, astfel încât, la data de 23 noiembrie 2020, avea o vechime în funcția de procuror de 25 de ani și 22 de zile, suficientă pentru acordarea pensiei de serviciu, conform art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

18. Prin Sentința civilă nr. 4.453 din 9 noiembrie 2021, Tribunalul Argeș a admis excepția necompetenței teritoriale a acestei instanțe și a declinat competența de soluționare a cauzei

în favoarea Tribunalului Dolj, pe rolul căruia cauza a fost înregistrată cu același număr de dosar.

19. Prin Sentința civilă nr. 733 din 24 martie 2022, Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a respins acțiunea.

20. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a constatat că, la data formulării cererii de pensionare (23 noiembrie 2020), reclamantul nu avea o vechime în funcția de procuror de minimum 25 de ani pentru a putea beneficia de pensia de serviciu, conform art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, întrucât perioada în care a efectuat stagiul militar, după numirea în funcție, nu constituie vechime în muncă.

21. În acest sens a reținut că Legea nr. 14/1972, în vigoare la momentul efectuării stagiului militar de către reclamant, nu conține nicio dispoziție cu privire la posibilitatea asimilării perioadei aferente stagiului militar cu vechimea în muncă; singura referire a legiuitorului vizează doar menținerea raporturilor de muncă pe perioada îndeplinirii serviciului militar, astfel cum rezultă din cuprinsul art. 81 din același act normativ.

22. Tribunalul a apreciat că Legea nr. 263/2010 asimilează perioada stagiului militar cu vechimea în muncă, însă acest act normativ nu este incident în cauză, întrucât cererea adresată de reclamant către pârâtă a avut drept temei art. 82 din Legea nr. 303/2004. A mai reținut că Minuta Comisiei nr. 1 din 11 martie 2020 a Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-au interpretat unele dispoziții legale vizând stagiul militar și vechimea în magistratură, în sensul că perioada stagiului militar obligatoriu este asimilată vechimii în funcția de judecător sau procuror, nu poate adăuga la lege.

23. Împotriva acestei sentințe reclamantul a declarat apel, susținând că hotărârea atacată a fost dată cu aplicarea greșită a normelor de drept substanțial.

24. Astfel, a arătat că prima instanță și-a fundamentat soluția de respingere a acțiunii exclusiv pe dispozițiile art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, fără a avea în vedere toate prevederile legale incidente, ceea ce a avut drept consecință greșita neasimilare a stagiului militar cu vechimea în muncă.

25. După evocarea art. 82 alin. (8) din Legea nr. 303/2004, a subliniat că această lege se completează cu Legea nr. 263/2010, care reprezintă reglementarea-cadru în materia pensiilor.

26. De asemenea, a menționat că Legea nr. 303/2004 nu conține norme derogatorii de la asimilarea perioadei în care magistratul a efectuat serviciul militar obligatoriu cu vechimea în muncă.

27. A mai susținut că stagiul militar reprezenta o obligație legală la momentul efectuării sale, fiind astfel justificată asimilarea stagiului cu vechimea în muncă.

28. În plus, a arătat că nicio normă nu exclude vreo categorie profesională de la dreptul consacrat de dispozițiile art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010, art. 82 alin. (2) și (8) din Legea nr. 303/2004, art. 3 și art. 26 din Legea nr. 46/1996.

29. În cadrul soluționării acestei căi de atac, instanța de apel a pus în discuția părților, din oficiu, sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

30. Curtea de Apel Craiova a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, reținând că:

a) prezenta cauză este în curs de judecată în calea de atac a apelului, conform art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, la Curtea de Apel Craiova, care judecă în ultimă instanță, potrivit art. 155 alin. (1) din Legea nr. 263/2010;

b) soluționarea apelului depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 82 alin. (2) și art. 86

alin. (1) din Legea nr. 303/2004, art. 3 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 și art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010, față de considerentele avute în vedere de prima instanță la pronunțarea hotărârii și motivele de apel, din care rezultă că respingerea cererii de acordare a pensiei de serviciu este consecința refuzului valorificării perioadei în care reclamantul a satisfăcut stagiul militar;

c) chestiunea de drept a cărei lămurire se cere este nouă, în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă, întrucât instanța supremă nu a statuat asupra acestei chestiuni și nu s-a conturat o jurisprudență consolidată, fiind identificat un număr redus de cauze în care a fost analizată această problemă;

d) problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, astfel cum rezultă din datele afișate pe portalul de internet al instanței supreme.

V. Punctele de vedere ale părților asupra chestiunii de drept

31. Numai apelantul-reclamant a depus un punct de vedere asupra chestiunii de drept, apreciind că legiuitorul a asimilat perioada stagiului militar cu vechimea în magistratură, fără să excludă vreo categorie profesională.

32. Astfel, a arătat că art. 3 alin. (6) prima teză din Legea nr. 446/2006 prevede că perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, după caz, precum și stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale.

33. Dispozițiile art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010 reprezintă norme cu caracter general care sunt cuprinse într-un act normativ ce nu instituie vreo excepție cu privire la asimilarea perioadei stagiului militar pentru vreo categorie de pensie pentru limită de vârstă.

34. Câtă vreme pensia de serviciu reglementată de art. 82 din Legea nr. 303/2004 are regimul juridic al unei pensii pentru limită de vârstă, conform alin. (8) al aceluiași articol, rezultă că acesteia i se aplică în completare dispozițiile Legii nr. 263/2010.

35. Astfel, în lipsa unor norme derogatorii în cuprinsul Legii nr. 303/2004, nu poate fi exceptată categoria profesională a magistraților de la asimilarea perioadei stagiului militar cu vechimea în muncă, în același sens fiind și dispozițiile art. 15 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 24/2000*).

36. A mai arătat că prezintă relevanță în cauză legea în vigoare la momentul formulării cererii de pensionare, iar nu cea din perioada efectuării stagiului militar.

VI. Punctul de vedere al instanței de trimitere asupra chestiunii de drept

37. Instanța de sesizare a apreciat că perioada în care magistratul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu nu reprezintă vechime în funcția de judecător sau procuror, neputând fi avută în vedere la stabilirea pensiei de serviciu prevăzute de art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

38. S-a argumentat că din conținutul prevederilor art. 3 alin. (3) și art. 22 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005 rezultă că intenția legiuitorului de a exclude această perioadă de la stabilirea vechimii în magistratură este neechivocă.

39. Astfel, s-a arătat că dispozițiile art. 82—86 din Legea nr. 303/2004 reglementează asimilarea vechimii în alte funcții de specialitate cu vechimea în magistratură, fără a menționa în mod expres la calculul acestei vechimi situațiile în care magistratul nu și-a putut desfășura activitatea din motive neimputabile.

40. Aceste ipoteze sunt reglementate de art. 3 alin. (3) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului

nr. 1.275/2005, iar printre situațiile avute în vedere la stabilirea pensiei de serviciu ca vechime în magistratură nu figurează și cea în care magistratul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu.

41. De altfel, legiuitorul a înțeles să excludă în mod expres această perioadă de la calculul vechimii în magistratură prin edictarea art. 22 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, care stabilește că perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 19/2000*) nu constituie vechime în magistratură și nu pot fi valorificate la deschiderea dreptului la pensia de serviciu.

42. Înlăturarea în mod nediscreționar de la aplicare a prevederilor art. 22 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, în considerarea dispozițiilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 10/1972 ori ale art. 3 alin. (3) din Legea nr. 46/1996 sau ale art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, ar crea premisele valorificării acestei perioade ca vechime în magistratură, indiferent de dobândirea prealabilă a calității de magistrat, prin adăugarea unei noi ipoteze la cele expres și limitativ prevăzute de art. 3 alin. (3) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, ceea ce nu este permis.

VII. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

43. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, curțile de apel au transmis atât practică judiciară relevantă, cât și puncte de vedere teoretice asupra chestiunii de drept supuse dezlegării, din care au rezultat două opinii.

44. Într-o *primă opinie* s-a apreciat că perioada în care magistratul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu constituie vechime în magistratură și s-a argumentat că vechimea în magistratură include și perioada în care magistratul a efectuat stagiul militar obligatoriu, având în vedere că întreruperea activității sale a fost impusă de îndeplinirea unei obligații legale. Întrucât raportul de serviciu al magistratului nu a încetat în perioada aferentă acestui stagiul, vechimea în muncă și, în mod implicit, vechimea în funcție nu pot fi considerate întrerupte.

45. În sensul acestei interpretări au fost identificate hotărâri judecătorești definitive pronunțate de *curțile de apel Alba Iulia, Brașov, București și Suceava* și a fost transmisă opinia teoretică a Tribunalului Iași.

46. Într-o *a doua opinie* s-a apreciat că perioada în care magistratul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu *nu* constituie vechime în magistratură (*curțile de apel Iași, Pitești și tribunalele București, Giurgiu, Ialomița, Ilfov, Teleorman și Vaslui*). Astfel, s-a arătat că funcțiile de specialitate și perioadele asimilate vechimii în magistratură sunt prevăzute limitativ în cuprinsul art. 82—86 din Legea nr. 303/2004 și art. 3 alin. (3) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005. Cum printre acestea nu figurează și perioada în care magistratul a efectuat stagiul militar obligatoriu, perioada respectivă nu poate fi asimilată vechimii în magistratură.

47. În sensul acestei opinii a fost identificată o hotărâre definitivă pronunțată de *Curtea de Apel Timișoara*.

48. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VIII. **Jurisprudența Curții Constituționale**

49. Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 82 din Legea nr. 303/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate, respingând, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate invocate, prin Decizia nr. 433 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 din 10 decembrie 2013, și Decizia nr. 501 din

30 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 14 august 2015.

IX. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

50. Prin Decizia nr. 26 din 21 septembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 29 octombrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit că majorarea prevăzută de dispozițiile art. 82 alin. (4) din Legea nr. 303/2004, de 1% pentru fiecare an care depășește vechimea minimă de 25 ani, se aplică în condițiile în care în calculul vechimii de 25 de ani, ca și pentru vechimea ce depășește această limită se au în vedere și perioadele desfășurate de către beneficiarii pensiei de serviciu în activitățile și funcțiile conexe celor de judecător și procuror, expres prevăzute de art. 82 alin. (1) și alin. (2) din lege, respectiv magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi, precum și în exercitarea profesiei de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.

51. Prin Decizia nr. 10 din 11 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 10 iunie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit că pentru acordarea pensiei de serviciu în baza dispozițiilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004, la stabilirea condițiilor de vechime trebuie avută în vedere numai vechimea în funcțiile enumerate în cuprinsul acestui alineat, iar trimiterea la prevederile alin. (1) al aceluiași articol se referă la perioada de cel puțin 25 de ani.

X. **Raportul asupra chestiunii de drept**

52. Judecătorii-raportori au apreciat că perioada în care, după numirea în magistratură, judecătorul sau procurorul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu constituie vechime în magistratură.

XI. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

XI.1. **Asupra admisibilității sesizării**

53. În privința obiectului și a condițiilor sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care trebuie întrunite cumulativ, respectiv:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

b) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

c) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

d) chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate;

e) asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

54. În doctrină, dar și în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a mai arătat, tot din perspectiva admisibilității, că problema de drept trebuie să fie reală, să suscite interpretări diferite sau contradictorii ale unui text de lege, respectiv să prezinte un grad de dificultate suficient de mare, astfel încât instanța de sesizare să considere că, pentru a înlătura orice incertitudine, este necesară declanșarea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

55. Evaluând elementele sesizării, pentru a stabili dacă se verifică îndeplinirea simultană a tuturor condițiilor care permit declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, se constată că cerințele anterior enunțate sunt întrunite.

56. Astfel, se observă că, în Dosarul nr. 1.733/109/2021 aflat pe rolul Curții de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale, instanța respectivă a fost investită cu soluționarea unui apel într-un litigiu privind pensiile și dreptul la asigurări sociale.

57. Curtea de apel *judecă în ultimă instanță* astfel de cauze, potrivit art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, raportat la art. 155 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, coroborat cu art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, conform căruia „(1) Sunt hotărâri definitive: (...) hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs”.

58. De asemenea, se constată că este îndeplinită și condiția de admisibilitate referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept pentru soluționarea pe fond a cauzei, instanța de trimitere justificând *aptitudinea acesteia de a conduce la rezolvarea pe fond a pricinii*, în condițiile în care legătura dintre chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită și rezolvarea litigiului rezultă din observarea motivelor de apel invocate de către apelantul-reclamant, care vizează aplicabilitatea art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 într-un context legal mai amplu și mai complex decât cel reținut de prima instanță.

59. Sub acest aspect, apelantul-reclamant s-a referit la necesitatea reținerii în cauză și a dispozițiilor art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010, a art. 82 alin. (2) și (8) din Legea nr. 303/2004, precum și a art. 3 și 26 din Legea nr. 46/1996.

60. Or, prin sentința civilă a cărei reformare se solicită Curții de Apel Craiova în temeiul motivelor de apel enunțate sintetic, Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a respins cererea prin care reclamantul contestă și solicită anularea deciziei Casei Județene de Pensii Dolj emise pe numele său, cu consecința emiterii unei noi decizii privind acordarea pensiei de serviciu, în considerarea faptului că reclamantul nu avea întrunită condiția vechimii de 25 de ani în funcția de magistrat sau asimilat acestei categorii sociale, astfel cum se prevede în dispozițiile art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

61. Se mai constată că problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și că nu s-a statuat anterior asupra sa printr-o hotărâre obligatorie pentru instanțe sau printr-o jurisprudență consolidată a instanței supreme, față de materia circumscrisă litigiului, care nu intră în competența de judecată a acesteia.

62. *Noutatea chestiunii de drept*, cerință de admisibilitate distinctă, este îndeplinită în cauză.

63. Analiza conținutului art. 519 din Codul de procedură civilă relevă că noutatea chestiunii de drept ce face obiectul întrebării prealabile reprezintă o condiție distinctă de aceea a nepronunțării anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra respectivei chestiuni de drept ori de cea a inexistenței unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare cu privire la acea problemă de drept.

64. În absența unei definiții legale a noțiunii de „noutate”, verificarea acestei condiții ține de exercitarea dreptului de apreciere al completului investit cu soluționarea sesizării, astfel cum instanța supremă a hotărât în mod constant în jurisprudența sa (spre exemplu, Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 6 din 23 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014).

65. Astfel cum Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a decis în

jurisprudența sa anterioară (Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, Decizia nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015), cerința noutății este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat față de unul anterior, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate.

66. Totodată, cerința noutății poate fi reținută ca îndeplinită și în cazul în care s-ar impune anumite clarificări, într-un context legislativ nou, ale unei norme legale mai vechi (ipoteza așa-zisei reevaluări a interpretării normei).

67. Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că este îndeplinită și această condiție de admisibilitate, câtă vreme textele a căror interpretare se discută au căpătat o aplicabilitate mult mai accentuată în contextul general creat de modificările recente aduse legislației referitoare la statutul magistratului și, în mod corespunzător, ca parte componentă a acestuia, a celei favorabile la condițiile pensionării.

68. De asemenea, hotărârile atașate sesizării, ca și punctele de vedere exprimate de instanțele solicitate în acest sens, reflectă interpretări diferite, existând premisele dezvoltării unei jurisprudențe neunitare și, ca atare, subzistă rațiunea declanșării mecanismului hotărârii prealabile.

69. În ce privește conținutul chestiunii de drept se constată, însă, necesitatea fixării acesteia în cadrul normativ adecvat, apt să ducă la o rezolvare corectă.

70. Astfel, la prima vedere, sesizarea aduce în discuție opțiunea interpretului între o prevedere dintr-o lege organică, anume Legea nr. 303/2004, și o dispoziție din actul normativ de aplicare a respectivei legi, Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, în raport cu o lege organică terță, ce reglementează cadrul normativ comun privind sistemul unitar de pensii publice, respectiv Legea nr. 263/2010.

71. Dacă problema de drept ar fi redusă la concursul între două norme cu forță juridică diferită, sesizarea ar fi, în mod evident, inadmisibilă, fiind vorba despre o chestiune elementară de drept, ce nu ar putea genera vreun dubiu de interpretare a legii.

72. Înalta Curte de Casație și Justiție observă, însă, că instanța de trimitere pornește în analiza sa, în primul rând, de la conținutul expres al prevederilor art. 3 alin. (3) și art. 22 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, reținând pe de o parte că intenția legiuitorului de a exclude această perioadă a stagiului militar obligatoriu de la stabilirea vechimii în magistratură este neechivocă, iar pe de altă parte constată că înlăturarea în mod nediscționar de la aplicare a prevederilor art. 22 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, în considerarea dispozițiilor art. 72 alin. (1) din Legea nr. 10/1972 ori ale art. 3 alin. (3) din Legea nr. 46/1996 sau art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, ar crea premisele valorificării acestei perioade ca vechime în magistratură, indiferent de dobândirea prealabilă a calității de magistrat, prin adăugarea unei noi ipoteze la cele expres și limitativ prevăzute de art. 3 alin. (3) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, ceea ce nu este permis.

73. Așadar, problema de drept supusă dezlegării prin sesizarea de față rezidă în lămurirea semnificației noțiunii de stagiul militar obligatoriu, așa cum decurge din cadrul legal ce reglementează această instituție, în corelație cu conceptele de vechime în muncă și vechime în magistratură.

74. Ca atare, devin relevante în soluționarea chestiunii de drept semnalate nu prevederile art. 3 alin. (3) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005,

indicate de instanța de trimitere, care nu fac decât să enumere alte perioade asimilate vechimii în magistratură decât stagiul militar obligatoriu, ci dispozițiile art. 1 și art. 3 alin. (3) ale Legii nr. 46/1996, ce stabileau, la epoca ce interesează din punctul de vedere al aplicării legii în timp, caracterul obligatoriu al unui asemenea stagiul, precum și asimilarea acestuia ca vechime în muncă.

75. Prin urmare, analizând în concret întrebarea adresată de instanța de trimitere, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că, prin reformularea acesteia într-o manieră clară și general valabilă, se acoperă neregulile procedurale ce ar fi putut înclina spre o soluție de inadmisibilitate a sesizării.

76. Pentru a oferi un răspuns util instanței de trimitere, care să aibă legătură cu soluționarea cauzei pe fond, în sensul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, este necesar să se considere că, prin întrebarea adresată, se solicită, în esență, să se stabilească dacă, „în interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (2), art. 86 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, raportate la art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010, art. 1 și art. 3 alin. (3) din Legea nr. 46/1996, perioada în care, după numirea în magistratură, judecătorul sau procurorul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu constituie sau nu vechime în magistratură”.

XI.2. *Asupra fondului sesizării*

77. Problema de drept care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, așa cum reiese din încheierea de sesizare și din opiniile jurisprudențiale relevate anterior, vizează stabilirea regimului juridic al perioadei în care magistratul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, respectiv dacă acesta constituie sau nu vechime în funcția de judecător sau procuror și, așadar, dacă poate fi avută în vedere la stabilirea pensiei de serviciu prevăzute de art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

78. În ceea ce privește noțiunea de „vechime în magistratură” se observă că aceasta este definită de prevederile Legii nr. 303/2004, care, în cuprinsul titlului III, referitor la drepturile și îndatoririle judecătorilor și procurorilor, menționează la art. 86 alin. (1) următoarele:

„*Constituie vechime în magistratură, aplicabilă și persoanelor prevăzute la art. 82 alin. (1) și (2), perioada în care judecătorul, procurorul, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1) sau magistratul-asistent a îndeplinit funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, judecător financiar, procuror financiar, consilier de conturi în secția jurisdicțională a Curții de Conturi, auditor de justiție, personal de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), magistrat-asistent, grefier cu studii superioare juridice, avocat, notar, asistent judiciar, consilier juridic, personal de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, cadru didactic din învățământul juridic superior acreditat*”.

79. În ceea ce privește *pensia de serviciu a magistraților*, dispozițiile art. 82 alin. (1) și (2) din Legea nr. 303/2004 prevăd următoarele: „(1) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, magistrații-asistenți de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcția de judecător ori procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona la cerere și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară sau de

salariul de bază brut lunar, după caz, și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(2) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător la Curtea Constituțională, judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul de la Curtea Constituțională, judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.”

80. Din interpretarea literală și teleologică a textului de lege a cărui interpretare se solicită, respectiv art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, reiese că legiuitorul a statuat în mod expres condiționarea obținerii pensiei de serviciu de îndeplinirea de către magistrați a unei vechimi minime numai în funcția de judecător ori procuror, respectiv 25 de ani, dispozițiile făcând referire totodată și la posibilitatea ca, la calcularea acestei vechimi în magistratură, să se ia în considerare și perioadele asimilate pentru funcțiile enumerate în mod exhaustiv de norma de drept (art. 86).

81. Așadar, Înalta Curte de Casație și Justiție observă că dispozițiile coroborate ale art. 82 și cele ale art. 86 din Legea nr. 303/2004, referitoare la pensiile de serviciu ale magistraților, conțin prevederi referitoare la asimilarea vechimii în alte funcții de specialitate cu vechimea în magistratură, *fără a reglementa în mod expres calculul vechimii în magistratură în situația în care magistratul, deși și-a păstrat această calitate, nu a desfășurat activitate specifică funcției din motive neimputabile, în cazul de față, fiind vorba despre efectuarea stagiului militar obligatoriu.*

82. Pentru dezlegarea chestiunii de drept cu care a fost sesizată, Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să lămurească: A) noțiunile de *vechime în muncă* și *cea de stagiul militar obligatoriu*, prin prisma cadrului legal incident și a corelației ce se impune a fi efectuată între cele două concepte, ceea ce necesită interpretarea unor dispoziții din acte normative succesive, care au reglementat aceste instituții; B) raportul dintre norma generală și cea specială, atunci când aceasta din urmă nu cuprinde dispoziții referitoare la anumite aspecte ale obiectului ei de reglementare; C) modalitatea de interpretare a unor norme de drept în concurs intertemporal din perspectiva forței lor juridice.

83. A) Pentru accețiunea noțiunilor de vechime în muncă, în corelare cu aceea de stagiul militar obligatoriu (asimilat, de-a lungul timpului, vechimii neîntrerupte în aceeași unitate, vechimii în serviciu, vechimii în muncă ori stagiului de cotizare), se constată că, în ordinea succesiunii lor, actele normative incidente au fost:

— Legea nr. 10 din 25 noiembrie 1972 — Codul Muncii al Republicii Socialiste România

Art. 72. — „(1) Pentru persoanele care, fiind încadrate în muncă, sunt chemate să-și satisfacă serviciul militar, *contractul de muncă se menține, iar această perioadă de satisfacere a*

serviciului militar intră în calculul vechimii neîntrerupte în aceeași unitate; cel în cauză are obligația să revină la locul de muncă în termen de 30 de zile de la satisfacerea serviciului militar.”

— Legea nr. 14 din 29 decembrie 1972 privind organizarea apărării naționale a Republicii Socialiste România

Art. 81. — *„Contractele de muncă ale salariaților chemați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen, cu termen redus sau elevi în școlile militare de ofițeri de rezervă se mențin în condițiile prevăzute de lege.” (...)*

— Legea nr. 3 din 30 iunie 1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, care, la articolul 20 alin. (2), menționează următoarele:

„Constituie vechime în muncă și timpul în care o persoană încadrată în muncă și-a întrerupt activitatea deoarece:

a) a îndeplinit serviciul militar în termen, a fost concentrată, mobilizată sau în prizonierat;” (...)

— Legea nr. 19 din 17 martie 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Art. 38. — *„(1) În sistemul public se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul: (...)*

c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.”

În capitolul IX — Dispoziții tranzitorii — al Legii nr. 19/2000, la art. 160 se prevăd următoarele:

„(1) Vechimea în muncă recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la intrarea în vigoare a prezentei legi constituie stagiul de cotizare.

(2) Constituie stagiul de cotizare și perioadele în care, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, o persoană:

a) s-a aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 38;” (...)

— Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003 — Codul muncii

Art. 16. — *„(5) Munca prestată în temeiul unui contract individual de muncă constituie vechime în muncă.”*

— Legea nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Potrivit art. 16 — *„Constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii:*

a) vechimea în muncă recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la data de 1 aprilie 2001; (...)

c) perioada cuprinsă între 1 aprilie 2001 și data intrării în vigoare a prezentei legi, în care persoanele au fost asigurate în baza Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. 49. — *„(1) În sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul: (...)*

c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.”

84. Din conținutul prevederilor legale enunțate anterior și printr-o interpretare sistematică a acestora se conturează accepțiunea noțiunii de vechime în muncă, respectiv modalitatea în care se calculează aceasta, ce perioade se constituie în vechime în muncă și care sunt beneficiile unui angajat prin acumularea de vechime în muncă.

85. Codul muncii definește vechimea în muncă drept perioadă însumată în care un angajat a prestat o activitate remunerată în baza unui contract individual de muncă.

86. În același timp se constată că, potrivit legislației asigurărilor sociale în vigoare, vechimea în muncă a fost înlocuită cu stagiul de cotizare, ca reprezentând perioadele de timp în care o persoană a cotizat la sistemul public de pensii.

87. Din conținutul normelor relevante menționate reiese, totodată, că stagiul de cotizare nu presupune o egalitate/

suprapunere, ca perioadă de timp, cu vechimea efectivă în muncă, de vreme ce există perioade necontributive, reglementate ca atare, asimilate stagiului de cotizare.

88. De aceea, conceptul de vechime în muncă trebuie privit din mai multe perspective, raportat la rolul/funcțiile pe care aceasta le îndeplinește.

89. Astfel, vechimea în muncă, în sensul de perioadă de activitate, constituie un izvor de drepturi pentru fiecare persoană încadrată în muncă.

90. În primul rând, vechimea în muncă are relevanță pentru stabilirea perioadei de timp în care angajații au dreptul de a solicita plata drepturilor care li se cuvin conform unui raport juridic de muncă, precum și la determinarea sporului de vechime — în acele sisteme de salarizare care încă îl mai aplică.

91. În al doilea rând, are relevanță în derularea diferitelor proceduri administrative legate, spre exemplu, de dovedirea experienței într-o anumită meserie/profesie/specialitate.

92. Atunci însă, când este vorba despre drepturi de asigurări sociale, semnificația uzuală a „vechimmii în muncă” este modificată, întrucât „vechimea în muncă” dispăre, fiind înlocuită cu noțiunea de „stagiul de cotizare”. Acest concept („stagiul de cotizare”) are o conotație preponderent financiară și, concret, reprezintă perioadele de timp în care o persoană a cotizat — a plătit o sumă de bani — pentru a putea beneficia de anumite drepturi de asigurări sociale.

93. În ceea ce privește conceptul de „vechime în specialitate”, în doctrină s-a conturat ca fiind perioada de timp în care o persoană a lucrat în activități corespunzătoare funcției (meseriei) în care urmează să fie încadrată sau promovată; de fapt, este vechime în meserie (pentru muncitori) și vechime în funcție (pentru celelalte categorii de personal). Ea constituie o specie a vechimmii în muncă. Într-adevăr, pentru ca o perioadă de timp să fie considerată vechime în specialitate ea trebuie să fie, în primul rând, recunoscută ca vechime în muncă (a se vedea Alexandru Țiclea, „Dreptul muncii”, ediția a VIII-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2022, pagina 272).

94. Sintagma „vechime în specialitate” se regăsește și în cuprinsul Legii nr. 303/2004, însă este utilizată de către legiuitor pentru a descrie una dintre cerințele necesare pentru admiterea în magistratură [art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004]. În mod similar, vechimea în funcție reprezintă o cerință pentru participarea la concursul de promovare efectivă a judecătorilor și procurorilor sau pe loc, în gradul profesional imediat superior (art. 44 din Legea nr. 303/2004). Ca atare, condiționarea de vechimea în specialitate ori vechimea în funcție, cu excluderea oricăror perioade asimilate, vizează doar admiterea în magistratură și promovarea efectivă sau pe loc în gradul profesional imediat superior.

95. Vechimea în muncă poate să se suprapună ca perioadă cu vechimea în specialitate/funcție/serviciu sau poate avea o altă durată de timp.

96. Prin urmare, vechimea în magistratură constituie o specie a vechimmii în muncă, iar pentru ca o perioadă de timp să constituie vechime în magistratură ea trebuie să fie, în primul rând, recunoscută, potrivit dispozițiilor legale incidente, ca perioadă utilă desfășurată pentru deschiderea dreptului la pensie, inclusiv prin valorificarea perioadelor asimilate, recunoscute ca atare de cadrul normativ incident.

97. Referitor la instituția „stagiului militar obligatoriu”, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că aceasta este reglementată de următoarele acte normative:

— Legea nr. 46 din 5 iunie 1996 privind pregătirea populației pentru apărare

Art. 1. — *„Toți cetățenii țării au dreptul și obligația să apere România.”*

Art. 3. — „Serviciul militar este obligatoriu pentru toți bărbații, cetățeni români, și se îndeplinește în următoarele forme:

- a) ca militari în termen;
- b) ca militari cu termen redus;
- c) ca rezervești concentrați sau mobilizați.

Sunt considerați în serviciul militar și cetățenii români, bărbați și femei, care fac parte din cadrele în activitate, elevii și studenții instituțiilor militare de învățământ și militarii angajați pe bază de contract.

Timpul cât o persoană îndeplinește serviciul militar constituie vechime în muncă.”

— Legea nr. 446 din 30 noiembrie 2006 privind pregătirea populației pentru apărare

Art. 3. — „(1) Serviciul militar se îndeplinește de către cetățenii români, bărbați și femei, care au împlinit vârsta de 18 ani, în formele prevăzute de lege. (...)”

(6) *Perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, după caz, precum și stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale.* Sunt exceptați de la prevederile prezentului alineat elevii liceelor și colegiilor militare.”

98. Din cuprinsul actelor normative anterioare reiese cu evidență faptul că legiuitorul (printr-o reglementare primară) a menționat în mod expres că „*timpul în care o persoană îndeplinește serviciul militar constituie vechime în muncă*”, asimilând ca atare această perioadă în care o persoană desfășoară alte activități decât cele specifice meseriei ori profesiei.

99. Mai mult, în prezent, legislația în domeniul pregătirii populației pentru apărare este clară și previzibilă, precizând că „*perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, după caz, precum și stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale*”, așa cum se desprinde din prevederile art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006.

100. În raport cu acest cadru legal menționat anterior, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că, atâta vreme cât legea organică specială privind statutul magistraților — Legea nr. 303/2004 — nu face referire expresă la situația magistratului aflat în efectuarea stagiului militar obligatoriu și, deci, nu oferă o soluție legislativă pentru această ipoteză, completarea acestei norme se impune a se face cu norma generală în domeniul protecției sociale, respectiv Legea nr. 263/2010, ținând seama de raportul dintre norma generală și cea specială, atunci când aceasta din urmă nu cuprinde dispoziții exprese care să epuizeze domeniul său de reglementare.

101. B) Raportul dintre norma generală și cea specială, în ipoteza în care aceasta din urmă nu conține dispoziții referitoare la instituția de drept analizată (situația stagiului militar obligatoriu efectuat), trebuie rezolvat în favoarea actului normativ cu caracter general, întrucât acesta, constituind dreptul comun în materie, are dispoziții de complinire sau întregire a prevederilor legii speciale, atunci când acestea sunt incomplete (sau nu reglementează deloc anumite aspecte ale materiei).

102. Regulile generale prevăzute de Legea nr. 263/2010 (și, anterior, de Legea nr. 19/2000, respectiv de Legea nr. 3/1977) trebuie considerate ca aplicându-se tuturor beneficiarilor drepturilor de asigurări sociale, în măsura în care legea specială nu conține dispoziții contrare, derogatorii.

103. În ce privește sistemul de pensii al magistraților, acesta face parte din sistemul public de asigurări sociale și nu reprezintă un sistem neintegrat.

104. Așa cum a reținut și Curtea Constituțională, cu ocazia analizei excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 19/2000 [devenit art. 49 alin. (1)

lit. b) și c) din Legea nr. 263/2010], „regulile generale prevăzute de Legea nr. 19/2000, *printre care și asimilarea cu stagiul de cotizare a anumitor perioade necontributive, se aplică deopotrivă, fără privilegii și discriminări, tuturor beneficiarilor drepturilor de asigurări sociale în sistemul public, inclusiv magistraților*” (a se vedea Decizia nr. 303 din 9 iunie 2005 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 27 iulie 2005).

105. Aceasta întrucât pensia de serviciu pentru magistrați are două componente: o parte achitată din fondurile de asigurări sociale din sistemul public și o parte achitată de la bugetul de stat, ceea ce a determinat instanța constituțională să conchidă, în privința pretensei discriminări invocate (pentru neluarea în considerare, la calculul vechimii, a perioadei studiilor universitare juridice și a celei privind satisfacerea stagiului militar), că ea nu se verifică, deoarece „cât privește partea de pensie cuvenită din sistemul public de asigurări sociale, la aceasta se iau în calcul perioadele menționate, fără nicio discriminare față de celelalte persoane pensionate în sistemul public de pensii. Cu privire la partea de pensie acordată de la bugetul de stat, însă, legiuitorul a optat, fără să fi încălcat vreo dispoziție constituțională, în sensul că perioada studiilor juridice nu trebuie inclusă în vechimea în magistratură”.

106. Potrivit dispozițiilor art. 85 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 [actualmente art. 213 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor] se statuează expres: „Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public (...) se suportă din bugetul de stat”, ceea ce înseamnă că nu este lipsită de relevanță juridică asimilarea unei perioade necontributive stagiului de cotizare, din moment ce o parte din pensie este suportată din sistemul public și numai ceea ce depășește acest nivel este suportat de la bugetul de stat.

107. Rezultă că, în continuare, independent de faptul că determinarea cuantumului pensiei magistratului se realizează după un alt algoritm decât cel prevăzut în legea-cadru privind sistemul unitar de pensii publice, prezintă relevanță și pe planul pensiei de serviciu a magistratului stagiul de cotizare (și perioadele asimilate acestuia), care nu este unul inexistent, suportarea pensiei de la bugetul de stat realizându-se doar pentru partea care depășește nivelul pensiei din sistemul public, bazată pe contributivitate.

108. Din împrejurarea că Legea nr. 303/2004 nu conține dispoziții exprese în legătură cu asimilarea perioadei satisfacerii stagiului militar, ca vechime în magistratură, nu înseamnă că prevederile legii speciale nu pot fi completate cu cele ale legii generale (legea-cadru în materie), care are tocmai această menire, a întregirii reglementării speciale pentru asigurarea unui cadru normativ adecvat, unitar, fără discriminări.

109. De asemenea, faptul că art. 38 alin. (4) din Legea nr. 19/2000 [devenit art. 49 alin. (4) în Legea nr. 263/2010] leagă efectele perioadei necontributive, considerată perioadă asimilată stagiului de cotizare, de valorificarea prestațiilor de asigurări sociale nu face norma incompatibilă cu actul normativ special, de vreme ce, așa cum s-a arătat, pensia de serviciu a magistratului are două componente: una greafată pe sistemul public (unde este relevant stagiul de cotizare și, deci, în mod corespunzător, perioadele asimilate), iar cealaltă, independentă de această contribuție, care se suportă din bugetul de stat.

110. Cum s-a arătat anterior, în analiza raportului dintre norma generală și cea specială trebuie ținut seama de regula de drept conform căreia, în măsura în care nu există dispoziții derogatorii ale legii speciale, ele se completează cu cele din legea-cadru.

111. Aceasta întrucât legea specială limitează câmpul de aplicare a legii generale ori de câte ori are dispoziții exprese, derogatorii, dar legea generală rămâne aplicabilă și poate întregi

dispozițiile legii speciale, atunci când acestea sunt incomplete sau, după caz, nu reglementează deloc anumite aspecte ale materiei (pentru modalități de soluționare a conflictului dintre normele civile concurente, a se vedea, M. Nicolae, *Drept civil. Teoria generală*, vol. I, *Teoria dreptului civil*, Ed. Solomon, București, 2017, paginile 363—368).

112. În acest sens, dispozițiile art. 15 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 statuează că „reglementarea este derogatorie dacă soluțiile legislative referitoare la o situație anume determinată cuprind norme diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie, aceasta din urmă păstrându-și caracterul general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri.”

113. Or, așa cum s-a arătat, legea specială, anume Legea nr. 303/2004, nu conține niciun fel de dispoziții în privința regimului juridic al stagiului militar, astfel încât reglementarea generală este pe deplin incidentă, cu consecințele juridice care decurg de aici.

114. C) Modalitatea de interpretare a unor norme de drept în concurs din perspectiva forței lor juridice este, de asemenea, determinantă în rezolvarea chestiunii de drept sesizate, câtă vreme la nivelul dreptului pozitiv există o reglementare, introdusă printr-o hotărâre de Guvern care, derogând de la dispozițiile legii-cadru, stabilește un caz de exceptare de la asimilarea stagiului militar pentru situația magistratului și a vechimii în magistratură a acestuia.

115. Potrivit art. 22 din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, „Perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate nu constituie vechime în magistratură și nu pot fi valorificate la deschiderea dreptului la pensia de serviciu”.

116. Situația creată printr-o astfel de reglementare nu poate fi rezolvată, într-o paradigmă corectă, decât din perspectiva conflictului juridic ierarhic dintre două acte normative cu valoare diferită.

117. Astfel, principiul ierarhiei normelor juridice presupune ca norma cu valoare superioară (în speță, legea) să se impună celei cu valoare inferioară (conținută într-o hotărâre de Guvern, care, fiind dată în legătură cu organizarea executării legii, nu poate adăuga la aceasta).

118. Aceasta întrucât legile sunt considerate izvoare primare sau principale ale dreptului, având o forță juridică autonomă, independentă de existența altor izvoare, în timp ce reglementările administrative, cum sunt și hotărârile de Guvern, sunt izvoare secundare, date în organizarea executării legilor [conform art. 108 alin. (2) din Constituția României], astfel încât ele nu pot încălca și nici nesocoti izvoarele primare (*lex inferior non derogat superiori*).

119. Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, „actele normative se elaborează în funcție de ierarhia lor, de categoria acestora și de autoritatea publică competentă să le adopte.”

120. Actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă, iar sfera reglementării actelor normative de rang inferior trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele de bază și nu pot conține soluții care să contravină prevederilor acestora, ținându-se cont de principiul ierarhiei actelor normative și de integrarea unei hotărâri de Guvern date pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a unei legi în ansamblul legislației, aspecte ce reies din conținutul prevederilor art. 4 alin. (3) și art. 13 din Legea nr. 24/2000.

121. Pe acest aspect, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, că „art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție conferă Parlamentului calitatea de unică autoritate legiuitoare a țării, iar în virtutea acestui monopol legislativ, Parlamentul este

singura autoritate publică care adoptă legi” (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 27 februarie 2017, paragraful 88).

122. Totodată, potrivit prevederilor art. 108 alin. (1) și (2) din Constituția României, „Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe”, iar „hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor”.

123. Referitor la hotărârile de Guvern, Curtea Constituțională a reținut următoarele: „Competența originară a Guvernului, autoritatea executivă, este prevăzută la art. 108 alin. (2) din Constituție și privește organizarea executării legilor, acte de reglementare primară, prin emiterea de hotărâri, acte normative de reglementare secundară” (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 68 din 27 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 181 din 14 martie 2017, paragraful 74).

124. Prin urmare, o asemenea calificare determină concluzia că legea reprezintă cea mai înaltă formă de voință juridică și, ca o consecință a acestui rol, toate celelalte acte juridice trebuie să îi fie subordonate.

125. De asemenea, în jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat deja în privința efectelor unui act normativ adoptat în aplicarea legii și care cuprinde dispoziții contrare acesteia, arătând că „trebuie să se țină cont de actul normativ cu forță juridică superioară” și că „modificarea unei legi printr-o hotărâre de Guvern încalcă dispozițiile art. 58 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, potrivit cărora evenimentele legislative — modificarea, completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea — pot fi dispuse prin acte normative ulterioare de același nivel sau de nivel superior”. De asemenea, s-a reținut că „în ce privește conformitatea cu legea a tuturor actelor juridice, fiind o consecință a principiului supremației legii, se aplică oricărui act ce emană de la alte organe. Cât privește actele administrative, acestea fiind acte de executare a legii, condiția de conformitate este indiscutabilă. Întrucât hotărârea Guvernului se adoptă în baza legii și urmărește organizarea și executarea în concret a legii, aceasta nu poate institui norme derogatorii de la lege, posibilitate rezervată doar actelor normative de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază. Tocmai de aceea, atunci când o hotărâre a Guvernului încalcă legea sau adaugă la lege, ea poate fi anulată pe calea controlului de legalitate în contencios administrativ (a se vedea Decizia nr. 19 din 11 aprilie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 16 iunie 2022, paragrafele 142—146).

126. Revenind la situația analizată în speță, aceea în care printr-un act normativ cu valoare inferioară, dat în legătură cu organizarea executării Legii nr. 303/2004, se introduce o dispoziție care, *pe de o parte*, nu face obiect de reglementare pentru legea specială, iar, *pe de altă parte*, conține derogări de la legea-cadru, care vine în completarea legii speciale, nu poate avea consecința modificării cadrului normativ dat de existența celor două legi cu forță juridică superioară.

127. Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2005, fiind un act normativ de reglementare secundară, trebuia să se integreze organic în sistemul legislației, adică să fie corelată cu prevederile actelor normative de nivel superior, cu care se află în conexiune, neputând nici să adauge la dispoziții ale legii speciale și nici să contrazică dispoziții ale legii organice, cerințe impuse de prevederile art. 13 din Legea nr. 24/2000, astfel încât, stabilind în afara acestor limite, nu este un act normativ apt să modifice ordinea juridică.

128. În consecință, potrivit tuturor argumentelor expuse, câtă vreme legea specială privind statutul magistraților, anume Legea nr. 303/2004, nu face referire expresă la situația magistratului care, după numirea în magistratură, a satisfăcut stagiul militar

obligatoriu și, deci, nu oferă o soluție legislativă pentru această ipoteză, înseamnă că actul normativ se impune a fi completat cu norma generală în domeniul protecției sociale, respectiv Legea nr. 263/2010, ambele având același rang, de legi organice, ținându-se seama totodată și de prevederile exprese ale art. 1 și

art. 3 alin. (3) din Legea nr. 46/1996, care au reglementat, *illo tempore*, obligativitatea stagiului militar (punând astfel pe magistrat în situația de a desfășura o altă activitate decât cea specifică funcției în care fusese numit, fără posibilitatea altei opțiuni), precum și asimilarea acestui stagiului cu vechimea în muncă.

129. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 1.733/109/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 82 alin. (2), art. 86 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 1 și art. 3 alin. (3) din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, *perioada în care, după numirea în magistratură, judecătorul sau procurorul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu constituie vechime în magistratură.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 februarie 2023.

VICEPREȘEDINTELE DELEGAT AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE
ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

